Четвъртък, 17 декември 2020 г.

P9_TA(2020)0373

Препоръка на Съвета относно професионалното образование и обучение (ПОО) за устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост

Резолюция на Европейския парламент от 17 декември 2020 г. относно препоръката на Съвета относно професионалното образование и обучение (ПОО) за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост (2020/2767(RSP))

(2021/C 445/13)

Европейският парламент,

— като взе предвид член 165 и член 166 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

— като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и в частност член 14 от нея относно правото на образование,

— като взе предвид Програмата на ООН за устойчиво развитие за периода до 2030 г. и целите за устойчиво развитие, и по-специално цел 4 и съответните ѝ цели,

— като взе предвид Европейския стълб на социалните права, провъзгласен от Съвета, Парламента и Комисията през ноември 2017 г., и по-специално неговите принципи 1 относно образованието, обучението и ученето през целия живот и 4 относно активната подкрепа за заетостта,

— като взе предвид предложението на Комисията за препоръка на Съвета от 1 юли 2020 г. относно професионалното образование и обучение (ПОО) за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост (COM(2020)0275) и придружаващия го работен документ на службите (SWD(2020)0123),

— като взе предвид доклада на Комисията от октомври 2017 г., озаглавен „Картографиране на мерките за проследяване на завършилите ПОО в държавите — членки на ЕС“,

— като взе предвид препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за създаване на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (EQAVET) ([1]),

— като взе предвид препоръката на Европейския Парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за създаване на Европейска система за трансфер на кредити в професионалното образование и обучение (ECVET) ([2]),

— като взе предвид заключенията на Съвета от 16 юни 2020 г. относно мерките за противодействие на кризата, предизвикана от COVID-19 в областта на образованието и обучението,

— като взе предвид резолюцията на Съвета от 8 ноември 2019 г. относно по-нататъшното развитие на европейското пространство за образование в подкрепа на ориентирани към бъдещето системи за образование и обучение ([3]),

— като взе предвид препоръката на Съвета от 15 март 2018 г. относно Европейска рамка за качествено и ефективно чиракуване ([4]),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 1 юли 2020 г., озаглавено „Европейска програма за умения за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост“ (COM(2020)0274) и придружаващите го работни документи на службите (SWD(2020)0121) и (SWD(2020)0122),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 1 юли 2020 г. относно „Подкрепа за младежката заетост: мост към работните места за следващото поколение“ (COM(2020)0276),

— като взе предвид предложението на Комисията за препоръка на Съвета от 1 юли 2020 г., озаглавено „Мост към работни места — укрепване на гаранцията за младежта“, и за замяна на Препоръката на Съвета от 22 април 2013 г. за създаване на гаранция за младежта (COM(2020)0277),

---

([1]) ОВ C 155, 8.7.2009 г., стр. 1.
([2]) ОВ C 155, 8.7.2009 г., стр. 11.
([3]) ОВ C 389, 18.11.2019 г., стр. 1.
([4]) ОВ C 153, 2.5.2018 г., стр. 1.

— като взе предвид съобщението на Комисията от 30 септември 2020 г., озаглавено „Изграждане на европейското пространство за образование до 2025 г.“ (COM(2020)0625) и придружаващия го работен документ на службите (SWD (2020)0212),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 30 септември 2020 г., озаглавено „План за действие в областта на цифровото образование — Приспособяване на образованието и обучението към цифровата ера“ (COM(2020)0624) и придружаващия го работен документ на службите (SWD(2020)0209),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 17 януари 2018 г. относно плана за действие в областта на цифровото образование (COM(2018)0022),

— като взе предвид политическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението („Образование и обучение 2020“),

— като взе предвид Европейската рамка за лични, социални и учебни умения за придобиване на ключови компетентности (LifeComp),

— като взе предвид обобщаващия доклад на Европейския център за развитие на професионалното обучение (Cedefop) от 15 април 2020 г., изготвен въз основа на информацията, предоставена от общността на Cedefop от експерти в областта на чиракуването, озаглавен „Как европейските държави управляват чиракуването, за да отговорят на кризата с COVID-19?“,

— като взе предвид доклада на Cedefop от 2020 г., озаглавен „Професионалното образование и обучение в Европа, 1995 — 2035 г. — Сценарии за европейското професионално образование и обучение през 21-ви век“,

— като взе предвид поредицата от седем проучвателни документа на Cedefop, озаглавена „Променящите се характер и роля на професионалното образование и обучение в Европа“,

— като взе предвид публикацията на Cedefop от 2013 г., озаглавена „Ползи от професионалното образование и обучение в Европа за хората, организациите и държавите“,

— като взе предвид своята резолюция от 8 октомври 2020 г. относно гаранцията за младежта ([5]),

— като взе предвид своята резолюция от 12 юни 2018 г. относно модернизирането на образованието в ЕС ([6]),

— като взе предвид своята резолюция от 14 септември 2017 г. относно нова европейска програма за умения ([7]),

— като взе предвид своята резолюция от 19 януари 2016 г. относно политиките в областта на уменията за борба с младежката безработица ([8]),

— като взе предвид своята резолюция от 12 април 2016 г. относно „Еразъм+“ и други инструменти за насърчаване на мобилност при професионалното образование и обучение — подход за учене през целия живот ([9]),

— като взе предвид своята резолюция от 8 юни 2011 г. относно Европейското сътрудничество в професионалното образование и обучение за подкрепа на стратегията „Европа 2020“ ([10]),

— като взе предвид своята законодателна резолюция от 20 май 2008 г. относно предложението за решение на Европейския парламент и на Съвета за отмяна на Решение 85/368/ЕИО на Съвета относно съответствието между професионалните квалификации на страните — членки на Европейските общности ([11]),

— като взе предвид проучването на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие от 6 май 2020 г., озаглавено „ПОО във времена на криза: изграждане на основи за издръжливи системи за професионално образование и обучение“,

([5]) Приети текстове, P9_TA(2020)0267.
([6]) ОВ C 28, 27.1.2020 г., стр. 8.
([7]) ОВ C 337, 20.9.2018 г., стр. 135.
([8]) ОВ C 11, 12.1.2018 г., стр. 44.
([9]) ОВ C 58, 15.2.2018 г., стр. 65.
([10]) ОВ C 380 E, 11.12.2012 г., стр. 67.
([11]) ОВ C 279 E, 19.11.2009 г., стр. 119.

— като взе предвид въпросите до Съвета и Комисията относно препоръката на Съвета относно ПОО за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост (O-000068/2020 — B9-0027/2020 и O-000069/2020 — B9-0028/2020),

— като взе предвид член 136, параграф 5 и член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид предложението за резолюция, внесено от комисията по заетост и социални въпроси,

А. като има предвид, че ПОО са съществена част от европейските образователни системи и системи за учене през целия живот, като подготвят младите хора и възрастните с познания, ноу-хау, умения и компетентности, които са им необходими с оглед на тяхната заетост; като има предвид, че ПОО обхващат около половината от завършилите гимназиалния етап на средното образование в Европейския съюз; като има предвид, че ПОО биха могли да бъдат от решаващо значение за справяне с предизвикателствата, породени от ускоряващите се макроикономически тенденции и бъдещите преходи, и биха могли да бъдат от ключово значение за преодоляване на нарастващия недостиг на умения на пазара на труда в ЕС;

Б. като има предвид, че според Cedefop около две трети от европейците (68 %) считат, че професионалното образование в гимназиалния етап на средното образование има положителен имидж в тяхната страна, докато малко под една четвърт (23 %) заявяват, че то има отрицателен имидж ([12]);

В. като има предвид, че образованието и обучението също играят централна роля за интегрирането на хората в обществото и за насърчаването на участието в политическия процес, като по този начин спомагат за изграждането на приобщаване, както и на демократично и активно гражданско участие;

Г. като има предвид, че ПОО могат да стимулират професионалното развитие на студентите и работниците, резултатите на предприятията, конкурентоспособността, научните изследвания и иновациите и са основен аспект на успешната политика в областта на заетостта и социалните въпроси;

Д. като има предвид, че ПОО в Европа са много разнообразни и не са еднакво привлекателни за всички учащи се; като има предвид, че националните системи и инициативи трябва да бъдат по-съвместими и взаимосвързани на равнището на ЕС; като има предвид, че Комисията и политиките на ЕС могат да играят важна роля в подкрепата и координирането на действията на държавите членки в областта на ПОО на равнището на ЕС; като има предвид, че ролята на транснационалните и националните мрежи и партньорства на доставчиците на ПОО е от решаващо значение за разпространението на програмата на политиката в областта на ПОО и най-добрите практики в ЕС;

Е. като има предвид, че първоначалното професионално образование и обучение (първоначално ПОО) вече не се разглеждат само като професионално направление, а като алтернатива на академичния път, която съдържа много елементи на академично образование, което в крайна сметка може да доведе до висше университетско образование; като има предвид, че в държавите, в които двойната система е добре установена, професионалното развитие винаги е съчетавало практически опит на работното място с академично обучение в класната стая;

Ж. като има предвид, че продължаващото професионално образование и обучение (ППОО) е от ключово значение за постигането на социалните и икономическите цели на ЕС; като има предвид, че ППОО подобрява участието на възрастните в ученето през целия живот, укрепва тяхната пригодност за заетост и увеличава заетостта в Европа;

З. като има предвид, че европейските системи за ПОО са изправени пред значителни предизвикателства; като има предвид, че тези системи трябва да разполагат с капацитет за адаптиране към бързо развиващите се зелен и цифров преходи, към технологичното развитие, промените в професиите и прехода към по-висококвалифицирани работни места, променящите се потребности на пазара на труда, посрещането на настоящия недостиг на умения и предотвратяването на бъдещи такива, новите бизнес модели, новите форми на организация на труда, демографските тенденции, сближаването и инфраструктурното развитие; като има предвид, че държавите членки и институциите на ЕС трябва да увеличат усилията си и подкрепата си за създаване на възможно най-добри условия за ПОО с цел бързо адаптиране към тези предизвикателства и потребности от умения на пазара на труда;

И. като има предвид, че за държавите с добре разработени програми за професионално обучение е по-лесно избягването на младежката безработица, дори по време на криза; като има предвид, че според анализ на Института по икономика на труда (IZA) държавите с двойна система на професионално обучение са се справили по-добре с икономическата криза от 2008 г. и нейното въздействие върху младите хора на пазара на труда; като има предвид, че равнището на младежката безработица в държавите без двойна система за ПОО се е увеличило значително по онова време ([13]);

([12]) Cedefop, *Европейско проучване на общественото мнение относно професионалното образование и обучение*, 2017 г.

([13]) Eichhorst, W., *Does vocational training help young people find a (good) job?* (Помага ли професионалното обучение на младите хора да си намерят (добра) работа?, Институт по икономика на труда (IZA)).

Й. като има предвид, че въпреки полаганите усилия за създаване на координирана европейска квалификационна рамка и разработването на национални квалификационни рамки, много мобилни работници в ЕС срещат трудности при признаването на своите умения и обучение и намирането на равностойна работа в други държави членки;

К. като има предвид, че двойната система обикновено не предвижда възможност за продължаване на образователния процес на всички равнища; като има предвид, че двойната система трябва да бъде гъвкава и да може да реагира на промените на пазара на труда и на новите, все още неизвестни работни места;

Л. като има предвид, че стажовете и професионалното обучение с чуждестранни работодатели в рамките на програма „Еразъм +“ оказват значително въздействие върху подпомагането на учащите се и завършилите професионални и технически училища да намерят работа и да развият компетентностите, които се изискват на пазара на труда, включително езикови, професионални езикови и социални умения;

М. като има предвид, че пандемията от COVID-19 изложи на сериозен натиск дейностите за професионално образование и обучение, както и стандартното образование изобщо, като наруши ученето както на работното място, така и в класната стая; като има предвид, че пандемията беше особено неблагоприятна за ученето в процеса на работа, включително чиракуването и схемите за обучение, като често намалява значително броя на посещаващите, предлагането и новите учащи се; като има предвид, че последиците от кризата с COVID-19 също така представляват възможност за започване на цифрова и технологична революция в областта на ПОО, която може да премахне физическите бариери, когато е възможно, и значително да увеличи техния обхват и въздействие върху очакваните резултати;

Н. като има предвид, че в много сектори обучението по чиракуване е силно засегнато от затварянето на дружества и работата на намалено работно време;

О. като има предвид, че младите хора вероятно ще пострадат непропорционално от последиците от икономическата криза, предизвикана от пандемията от COVID-19, що се отнася до безработицата; като има предвид, че през август 2020 г., след като нарасна бързо през предходните месеци, младежката безработица възлизаше на 17,6 % в ЕС и 18,1 % в еврозоната (в сравнение съответно с 14,1 % и 15,4 % през август 2019 г.), и като има предвид, че се очаква тя да продължи да нараства в близко бъдеще и да задържи много млади хора в капана на несигурни и нестандартни форми на заетост или неактивност с недостатъчна социална закрила; като има предвид, че ЕС трябва да превърне младежката безработица и неработещите, неучещи и необучаващи се лица в един от основните политически приоритети, за да се избегне създаването на още едно „изгубено поколение“ вследствие на настоящата криза, което също така ще има пагубно въздействие върху психичното здраве и живота на милиони млади хора; като има предвид, че ПОО е ключов фактор за подготовката на учащите се за демократичните общества и за успешното им навлизане и участие на пазара на труда;

П. като има предвид, че неотдавнашните социално-икономически промени и кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, увеличиха социалните неравенства и подчертават необходимостта системите за ПОО да станат не само по-ефективни, но и по-достъпни и приобщаващи за уязвимите групи и за хората в селските или отдалечените райони; като има предвид, че равните възможности за всички са от ключово значение; като има предвид, че достъпът до компютри, широколентова връзка, цифрова подкрепа и други технологични инструменти за обучение са от решаващо значение не само за доставчиците на ПОО, но и за учащите се, за да се избегне задълбочаването на неравенствата и да се гарантира, че никой няма да бъде изоставен;

Р. като има предвид, че 60 милиона възрастни в ЕС са с ниска квалификация; като има предвид, че според Cedefop 128 милиона възрастни в ЕС са с ниско равнище на образование, ниски цифрови умения или ниски когнитивни умения, или имат средно високо равнище на образование, но са изложени на риск от загуба на умения и остаряване на уменията и следователно се нуждаят от повишаване на квалификацията и преквалификация; като има предвид, че добре разработените и приобщаващи системи за ПОО са от стратегическо значение за повишаване на компетентностите и уменията на всички учащи се и за подпомагане на достъпа до качествени възможности за работа;

С. като има предвид, че през 2017 г. 4,3 % от учениците в прогимназиалния етап на средното образование в ЕС са се обучавали по програми за професионално обучение, като този дял е достигнал 47,8 % за гимназиалния етап на средното образование и 92 % за образованието след завършено средно (не висше) образование; като има предвид, че през 2017 г. 46,7 % от всички завършили професионални програми в гимназиалната степен на средното образование в ЕС са били жени ([14]);

([14]) Евростат, *Статистически данни за професионалното образование и обучение*, данни, извлечени през септември 2020 г.

Четвъртък, 17 декември 2020 г.

Т. като има предвид, че в ПОО, както и в образованието като цяло, кризата с COVID-19 подчерта някои предизвикателства и ограничения на дистанционното обучение в технически и свързани със съдържанието области;

У. като има предвид, че дистанционното обучение рискува да увеличи процента на преждевременно напусналите училище при уязвимите учащи и следователно трябва да остане по-скоро допълнение, отколкото алтернатива на традиционното обучение;

Ф. като има предвид, че не съществува нито съгласувано определение, нито общо разбиране на микроквалификацията в ПОО на равнище ЕС; като има предвид, че микроквалификацията следва да бъде замислена като допълваща пълната квалификация и да бъде призната като доказателство за значими и висококачествени постижения, основани на стандарти относно начина на изпълнение, процедурата за оценка и продължителността;

Х. като има предвид, че през 2015 г. почти една трета (30,5 %) от всички дружества с 10 или повече лица, заети в бизнес икономиката на ЕС-28, са осигурявали първоначално ПОО, въпреки че този дял варира значително в различните държави членки ([15]);

Ц. като има предвид, че през 2015 г. 72,6 % от дружествата, в които работят 10 или повече души в ЕС-28, са осигурявали ППОО на своя персонал; като има предвид, че това отбелязва увеличение спрямо 2005 г. и 2010 г., когато съответните дялове са 59,7 % и 65,7 % ([16]);

Ч. като има предвид, че въздействието на първоначалното ПОО и ППОО върху резултатите на пазара на труда често отразява преки или непреки съвкупни ефекти върху индивидуалната производителност; като има предвид, че основните резултати, подчертани от държавите, са по-голямото участие на пазара на труда, по-ниската безработица, възможността за придобиване на квалификация за всички категории, които преди това не са имали такава, и възможността за напредък в професионалната йерархия; като има предвид, че чрез учене през целия живот хората могат да подобрят своите възможности за работа и квалификационни нива, което води до по-високо възнаграждение и по-големи икономически и социални резултати, като например икономическа самостоятелност, и може също така да подобри психологическото благосъстояние ([17]);

Ш. като има предвид, че първоначалното ПОО и ППОО оказват пряко въздействие върху смяната на поколенията и положението на семействата;

Щ. като има предвид, че първоначалното ПОО и ППОО спомагат за повишаване на ефективността на предприятията и иновациите;

1. подчертава, че ПОО, особено чрез съсредоточаването си върху практиката и ученето в процеса на работа, играят жизненоважна роля на пазара на труда, насочена към справедлив преход и в процес на постоянни промени; подчертава, че ПОО, ако е насочено към качество, може да предложи подходящи и висококачествени знания, умения и компетентности на всички равнища в предприятия от всякакъв размер и сектори и за хора както в първоначално, така и в продължаващо образование, съобразено с техните индивидуални потребности; подчертава, че ПОО са важни за запълване на недостига на умения на пазара на труда в ЕС, за предоставяне на младите учащи се на уменията, от които се нуждаят, за да започнат работа, и за повишаване на квалификацията и преквалификация на работниците, за да се приведат техните компетентности в съответствие с потребностите на работодателите, което е особено важно за МСП и новите инвестиции в икономиката; освен това подчертава необходимостта от насърчаване на уменията за личностно развитие, за да се помогне на хората да се развиват както личностно, така и професионално, за да се увеличи максимално техният потенциал;

2. призовава ПОО да бъдат координирани с формалните и традиционните образователни системи и да бъдат интегрирани като област на политиката в рамките на всички образователни политики на равнището на ЕС и на държавите членки, без да бъдат изтиквани на заден план или да бъдат само второстепенен приоритет; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че ПОО и класическото образование са взаимно допълващи се и равни по приоритет;

3. освен това припомня, че е важно да се подхожда към ПОО като към основен инструмент за насърчаване на интеграцията и приобщаването за развитието на по-сплотено общество;

4. подчертава неотложната необходимост от модернизиране и значително разширяване на политиките в областта на ПОО, за да станат те по-приобщаващи, достъпни, устойчиви, привлекателни и ефективни в подкрепа на справедливата заетост, развитието на човешкия капитал и активното участие в обществото; счита, че политиките в областта на ПОО следва

([15]) Евростат, *Статистически данни за професионалното образование и обучение*, данни, извлечени през септември 2020 г.
([16]) Евростат, *Статистически данни за професионалното образование и обучение*, данни, извлечени през септември 2020 г.
([17]) Cedefop, *Ползите от професионалното образование и обучение*, 2011 г.

да предоставят на хората добри основни умения и ключови компетентности, за да им се даде възможност да се адаптират към настоящото и бъдещото социално-икономическо развитие и развитие на пазара на труда, както и към възможностите и предизвикателствата, породени от цифровия и екологичния преход, демографските промени и всички други макроикономически тенденции, и следва да спомагат за постигането на целите на Европейския зелен пакт; подчертава ключовата роля на политиките в областта на ПОО за повишаването на квалификацията и за преквалификацията на всички работници, за да се справят по-добре с тези ключови преходи;

5. припомня, че ПОО допринасят за конкурентоспособността и социалното сближаване; подчертава необходимостта от увеличаване на инвестициите в човешки капитал и умения и от осигуряване на база от умения, свързани с професионалния живот;

6. припомня, че мерките за ограничаване на разпространението на пандемията от COVID-19 поставиха европейските системи за ПОО под сериозен натиск и учащите се — в несигурно положение; подчертава, че прекъсването на ПОО изостря вече съществуващите неравенства в образованието, като намалява възможностите за много от най-уязвимите в обществото, които трябва да бъдат подкрепяни с устойчиви инвестиции и ефективни нефинансови мерки в сектора; във връзка с това подчертава, че следва да се обърне специално внимание на гарантирането на равен достъп до висококачествени ПОО, включително в отдалечени или селски райони, където дистанционното обучение би могло да бъде възпрепятствано от липса на интернет покритие;

7. подчертава, че е от решаващо значение да се осигурят необходимите финансови средства, техническа помощ и насоки, за да се гарантира достъп до цифрови устройства и решения за електронно обучение за доставчиците на ПОО, учителите, обучаващите и учащите се; насърчава държавите членки да поощряват гъвкави модели на образование и подкрепа за учащите се от разстояние чрез средства като електронни ресурси, електронни материали, безплатно онлайн обучение и — най-важното — оборудване и широколентов интернет за всички училища и домакинства; подчертава, че публичните органи следва да обърнат специално внимание и да стимулират решения за домакинствата, които нямат достъп до компютри и добра широколентова връзка, така че да се предотвратят цифровото разделение и увеличаването на неравенствата в образователния сектор, в който са записани много учащи се в неравностойно положение;

8. изразява опасения от драматичен спад в броя на местата за чиракуване през следващата есен, като се има предвид потенциалното намаляване на дейностите за обучение в много сектори, до което може да доведе кризата с COVID-19; подчертава, че тази липса на възможности за обучение на младите хора би могла също така да доведе до увеличаване на недостига на квалифицирана работна ръка в някои области в средносрочен план; призовава държавите членки и регионите да обмислят как би могло разумно да се разшири алтернативното надфирмено обучение, за да се преодолее задаващият се недостиг на места за чиракуване;

9. призовава за гаранция за качество, която да гарантира, че хората, които са завършили обучението и/или образованието си по време на кризата с COVID-19, могат да попълнят евентуални пропуски в обучението си, като следват (или повторят) курсове, включени в техния стаж и/или чиракуване, дори след като са получили своята степен и/или са приключили стажа или чиракуването, които може да са били отменени или съкратени, или са били недостатъчни по друг начин по време на прилагането на мерките срещу COVID-19;

10. приветства предложението за препоръка на Съвета относно ПОО за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост; подкрепя общите цели на предложението за модернизиране на политиката на ЕС в областта на ПОО и за потвърждаване на централната роля на ПОО в процеса на учене през целия живот и в бързото адаптиране към бързо променящия се пазар на труда; приветства усилията за опростяване на управлението на ПОО, за разработване на стратегия за интернационализация и за осигуряване на повече възможности за европейско сътрудничество и мобилност за учащите се и преподавателите; подчертава ключовата роля на това уменията да достигат до всички видове работници в прехода към зелена и цифрова икономика;

11. приветства количествените цели на предложението, а именно до 2025 г. делът на заетите дипломирани да бъде най-малко 82 %, 60 % от дипломиращите се учащи се от ПОО да се възползват от възможност за учене в процеса на работа по време на професионалното си образование и обучение, както и 8 % от учащите се в ПОО да се възползват от мобилност с учебна цел в чужбина; приканва държавите членки да насърчават учебните пътеки, включващи ученето в процеса на работа; припомня, че специфичните цели могат да помогнат на държавите членки да определят свои цели и политиките в областта на ПОО да станат по-приобщаващи и адаптирани към потребностите на пазара на труда; призовава Комисията да докладва на Парламента и на Съвета на всеки пет години относно изпълнението на препоръката;

12. призовава Комисията да разшири ползотворните програми за мобилност на чираците, като например „ЕразъмПро“, чрез засилване на полезните взаимодействия между Европейския социален фонд плюс (ЕСФ +) и „Еразъм +“ и чрез осигуряване на подходящи ресурси през програмния период 2021 — 2027 г.; призовава държавите членки да определят по-амбициозна цел за мобилността с учебна цел в чужбина за учащите се от ПОО; припомня, че в подобни инициативи по линия на рамката „Образование и обучение 2020 г.“ и програмата „Еразъм“ за висшето образование целта за мобилност на завършилите висше образование беше определена на 20 % за 2020 г.; подчертава, че увеличените възможности за мобилност могат да спомогнат за разширяване на личните, образователните и професионалните мрежи на чираците и да направят ПОО по-привлекателни, вместо да се възприемат като втори избор, и да отключат потенциала за мобилност на ПОО, което на свой ред може да допринесе за успеха на бъдещата програма „Еразъм +“;

13. призовава Комисията да включи показател за недостига на умения в набора от социални показатели в съответствие с целите и прилагането на Европейския стълб на социалните права, което може да бъде полезно за разработващите политиките на национално равнище, за да определят къде са необходими повече усилия и да се координират по-добре на равнище ЕС, като се проследяват развитието и напредъкът по отношение на недостига на умения и се стимулира сближаване във възходяща посока сред държавите членки;

14. подчертава, че добре насочените кампании за повишаване на осведомеността и комуникационните канали, насочени към младите хора, като например социалните медии, могат да играят решаваща роля за достигането до младите хора, за да се повиши престижът на ПОО и те да станат по-привлекателни; подчертава решаващата роля на училищата, особено на началния етап на основното образование и на прогимназиалния етап на основното образование, за популяризиране на възможностите, предлагани от ПОО, за повишаване на привлекателността на ПОО и за полагане на повече усилия за насочване на младите учащи се към тези професионални пътеки;

15. призовава държавите членки и Комисията да работят със заинтересованите страни за създаването на онлайн платформа на ЕС за ПОО, както беше поискано от много доставчици на ПОО и разработващи политики в областта на ПОО в неотдавнашно проучване на ЕС ([18]), което следва да бъде насърчено възможно най-скоро; подкрепя идеята, че подобна платформа би могла да предложи възможности за изграждане на мрежи и обмен на добри практики и би могла да предостави цифрови решения, включително за учене в процеса на работа, както и всички налични материали за онлайн обучение в безопасна, с гарантирано качество и многоезична среда; подчертава, че платформата за ПОО може да бъде връзката между платформите на центровете за високи постижения в областта на професионалното образование и обучение на равнище ЕС; предлага платформата да бъде свързана с интернет портал на ЕС за ПОО, отворен за принос от заинтересованите страни, за да се осигури видимост на дейностите и услугите, предоставяни от центровете за високи постижения в областта на професионалното образование и обучение на техните екосистеми, да се покаже богатството от възможности, предлагани от ПОО на учащите се на национално равнище и на равнище ЕС, както и да се увеличат усилията за комуникация и да се повиши привлекателността на ПОО;

16. призовава Комисията да проучи идеята за уеб портал на ЕС, посветен специално на възможностите за стажове и чиракуване в ЕС, който да обединява всички подобни съществуващи инициативи на ЕС по един по-видим, разбираем и удобен за ползване начин; счита, че този инструмент, ако получи достатъчно публичност чрез подходящи канали, може да се превърне в място на среща на младите европейци, образователните институции и предприятията в целия ЕС; счита, че порталът би могъл да бъде свързан с ПОО, да способства за насочването на младите таланти там, където са най-нужни на пазара на труда, да увеличи мобилността в ЕС, както и да допринесе за справянето с младежката безработица и за преодоляването на настоящ и бъдещ недостиг на умения; счита, че подобна инициатива би могла да бъде подкрепена от програмите „Гаранция за младежта“ и „Еразъм +“, за да се увеличи въздействието на тези програми, и че би могла да допълва и да бъде свързана с други инициативи на ЕС, като Европейския портал за професионална мобилност (EURES), Европас и бъдещия портал на ЕС за ПОО;

17. призовава държавите членки и Комисията да анализират и предоставят подкрепа и решения за исканията, отправени от заинтересованите страни в областта на ПОО в неотдавнашното проучване на ЕС, проведено от Комисията между март и май 2020 г., относно предизвикателствата и въздействието на пандемията от COVID-19 върху професионалното образование и обучение; подкрепя по-специално, в допълнение към създаването на обща платформа на ЕС за ПОО, разработването на системи за симулация във виртуалната реалност и други цифрови инструменти за учене в областта на ПОО с помощта на научноизследователски проекти и изпитвателни фази, създаването на отворени курсове за професионално обучение онлайн (VOOC), виртуалните европейски проекти, като например виртуална програма „Еразъм“, канал на ЕС в YouTube в областта на ПОО за широката общественост, европейски седмици на обучение, както и превръщането на ЕСФ и бъдещия ЕСФ+ в по-гъвкави инструменти, способни да финансират образователни технологии, обучение за преподаватели и обучители, както и електронно обучение;

([18]) Проучване на Комисията за Европейската седмица на професионалните умения 2020 г., 9– 13 ноември 2020 г.

18. подчертава, че прекъсването на предоставянето на ПОО, поради пандемията от COVID-19 оказа значително образователно и социално въздействие върху учащите се в системата на ПОО, по-специално върху учащите се в неравностойно положение, и създава трудни предизвикателства за учащите се, които работят най-добре под пряко ръководство и в присъствието на учител; подчертава, че това не следва да се разглежда само като проблем, а и като уникална възможност за модернизиране на системите за ПОО чрез технологични иновации в области като виртуалната реалност, изкуствения интелект, четвъртата индустриална революция и интернет на нещата, както и за увеличено използване на онлайн и дистанционно обучение, хибридно чиракуване и алтернативно оценяване; изтъква, че подобни реформи биха могли в крайна сметка да допринесат за това системите за ПОО да станат по-силни и издръжливи и да реагират по-бързо отколкото преди кризата с COVID-19 и да подготвят учащите се и работниците за уменията и работните места на бъдещето; същевременно отбелязва, че задълбочените цифрови умения на преподавателите, обучителите и учащите се са ключова предпоставка за висококачествено онлайн обучение;

19. подчертава неотложната необходимост да се предприемат всички необходими мерки за намаляване на броя на отпадащите от ПОО, за засилване на приобщаващия характер и повишаване на качеството на ПОО, за гарантиране на равен достъп до качествено чиракуване за всички млади и възрастни учащи се и за осигуряване на равен достъп и право на обучение на всички работници във всички предприятия от всякакви размери и сектори, със специален акцент върху МСП;

20. приветства идеята за разработване на възможности за виртуална мобилност с цел преодоляване на ограниченията, наложени от COVID-19, и насърчава държавите членки и доставчиците на услуги в областта на ПОО да улесняват възможностите за учене, което не е свързано с конкретно местоположение, включително в бъдеще, което ще позволи на учащите се в отдалечени и селски райони или в чужбина да имат достъп до курсове в ЕС без ограничения на местоположението, когато това е осъществимо;

21. припомня, че участието на всички имащи отношение действащи лица в разработването и изпълнението на политиките за ПОО спомага да се гарантира, че ПОО отговарят на потребностите от умения на пазара на труда и допринасят за по-доброто изпълнение на политиките; призовава поради това държавите членки да си сътрудничат тясно с всички имащи отношение заинтересовани страни, като социалните партньори, предприятията, включително микро-, малките и средните предприятия, предприятията от социалната икономика, като кооперациите и организациите с нестопанска цел, доставчиците на ПОО и техните сдружения, учащите се в рамките на ПОО, съюзите на учащи се в рамките на ПОО, научноизследователските центрове, организациите на гражданското общество, публичните и частните служби по заетостта, специалистите в областта на професионалното ориентиране и местните и регионалните органи, за по-добро координиране на равнището на ЕС и за по-добри взаимовръзки между различните системи и да обменят най-добри практики; призовава за създаването на местни екосистеми, включващи горепосочените заинтересовани страни, с цел увеличаване на качеството, количеството, приобщаващия характер и престижа на ПОО като добър избор; подчертава необходимостта от активно популяризиране сред потенциалните кандидати на възможностите за заетост, свързани с ПОО, и от насочване на учащите се към сектори, в които липсват хора с квалификации, получени в рамките на ПОО; подчертава, че силната връзка между ПОО и сферата на труда е от съществено значение; подчертава, че предлаганото обучение следва да отговаря на местните предизвикателства и потребности;

22. поддържа становището, че една стабилна образователна основа, която осигурява на учащите се широк кръг от познания и основни умения в областта на езиковата и математическата грамотност и комуникацията, цифровите и социалните умения, като критично мислене, решаване на проблеми и емоционална интелигентност, служи за основа за по-нататъшно учене и обучение на работното място и е от ключово значение за бъдещето на младите хора както като работници, така и като отделни лица, като им позволява да се адаптират към променящите се изисквания през целия си професионален живот;

23. подчертава необходимостта от прозрачно общо определение на микроквалификациите; счита, че микроквалификациите могат само да допълват пълните квалификации и трябва да бъдат с гарантирано качество, акредитирани и основани на стандартизиран начин на придобиване, процедура за оценка и продължителност; подчертава първостепенното значение на добре определените изисквания за качество по отношение на доставчиците на микроквалификации;

24. припомня истинската стойност на образованието отвъд неговата роля по отношение на пазара на труда; призовава държавите членки да поставят по-силен акцент върху ролята на образованието отвъд потребностите на пазара на труда, като вземат предвид придобиването на знания и умения, които подпомагат личностното развитие, благосъстоянието и активното гражданско участие;

25. призовава държавите членки да разработят, с участието на социалните партньори, качествени и приобщаващи системи за ПОО и политики за учене за възрастни с цел подобряване на уменията и компетентностите на нискоквалифицираните възрастни, както работещи, така и безработни лица, които се нуждаят от спешна подкрепа, за да получат достъп до качествени работни места;

26. подкрепя създаването и насърчаването на представителни структури на учащите се в рамките на ПОО на всички равнища, за да могат учащите се в рамките на ПОО да изразяват мнението си в управлението на схемите за ПОО и по този начин да допринасят за подобряване на качеството на програмите за ПОО;

27. подкрепя предложеното насърчаване на центрове за високи постижения в областта на професионалното образование, обединяващи широк кръг от заинтересовани страни в областта на ПОО и местни партньори; подчертава, че тези центрове могат да бъдат движеща сила за иновации, качество и приобщаване и да улеснят обмена на добри практики, да насърчават взаимното обучение и да спомагат за подобряване на качеството и предоставянето на ПОО в целия ЕС; призовава държавите членки да осигурят стабилни инвестиции в развитието на тези центрове и на всички институции за ПОО и припомня, че за подкрепата за центровете за високи постижения в областта на професионалното образование чрез програмата „Еразъм+“ е необходим амбициозен бюджет за програмата; призовава държавите членки да предприемат по-нататъшни мерки за обединяване и включване на съответните заинтересовани страни, за да се спомогне за повишаване на целесъобразността и качеството на образованието в тези центрове и да се постигне по-добро съответствие между търсенето и предлагането на умения и да се подкрепят работодателите при намирането на решения чрез професионално обучение; призовава държавите членки да превърнат центровете за високи постижения в областта на професионалното образование в движеща сила за разработването на съвместни европейски квалификации, учебни програми и дипломи в областта на ПОО; призовава освен това държавите членки да насърчават стратегии за регионално сътрудничество с цел разработване на трансгранични програми, насочени към улесняване на мобилността на учащите се и работещите и подобряване на териториалното и регионалното сътрудничество, включително чрез Европейската квалификационна рамка;

28. изразява твърдото си убеждение, че всички ученици следва да имат достъп до балансирана, строга и взискателна от когнитивна гледна точка учебна програма, основана на знанието, тъй като това е най-добрата възможна подготовка както за професионално, така и за академично образование, гарантираща, че младите хора, които са избрали програма за ПОО, са го направили, защото това е техният избор или тяхното призвание, а не поради слаби резултати или неспособност да се следват други академични възможности; подчертава, че цифровите и зелените умения следва да бъдат интегрирани в образователните програми, с признанието, че те са основни умения за всички учащи се; припомня, че според Европейския център за развитие на професионалното обучение (Cedefop) адаптирането на програмите за обучение и включването на осведоменост по въпросите на околната среда с разбиране за устойчивото развитие и ефективността на предприятията е по-добър вариант от разработването на изцяло нови програми за обучение;

29. призовава държавите членки да гарантират подходящо финансиране на политиките в областта на ПОО както на национално, така и на европейско равнище, за да се гарантират инвестициите, които са необходими, за да станат системите за ПОО по-модерни, издръжливи, привлекателни и приобщаващи; подчертава необходимостта от увеличаване на финансирането за мобилност в областта на ПОО за учащи се и преподаватели, включително по Еразъм+; призовава държавите членки да разработят стимули, за да помогнат на МСП да насърчават учащите се в системата за ПОО да участват в европейската мобилност; подчертава необходимостта от увеличаване на средствата за центровете за обучение за финансиране на специални екипи, натоварени с практическата организация на мобилността; призовава Комисията да организира общоевропейска кампания, насочена към МСП, за да подчертае ползите за тяхното благосъстояние от входящата и изходящата професионална мобилност;

30. подчертава необходимостта от разработване на повече програми като e-Twining и Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE), които служат за насърчаване на изграждането на мрежи и сътрудничеството между училищата; припомня, че тези проекти могат да подпомогнат изпълнението на основните учебни програми и да допринесат за насърчаване на учениците, които не са склонни да учат дистанционно, да участват;

31. призовава държавите членки да отделят специално внимание на продължаващото обучение и професионалното развитие на учителите и обучителите в областта на ПОО, за да могат те да изпълняват все по-многофункционалните си роли и отговорности като двигатели за качество и иновации в образованието; припомня, че е важно преподавателите в ПОО да притежават задълбочени цифрови умения и да разполагат с необходимото технологично оборудване, за да могат изцяло да използват възможностите, предоставяни от цифровото обучение, и да предадат на учащите се уменията, необходими за цифровия преход; подчертава, че представителите на клоновете и дружествата, които си сътрудничат в рамките на ПОО, трябва да имат педагогически умения; призовава държавите членки и Комисията да развият по-добре възможността учителите в областта на ПОО да извършват научни изследвания през цялата си кариера, тъй като това би им позволило да обменят и стимулират най-добри практики и да допринесат за реализирането на пълния потенциал на европейското научноизследователско пространство;

32. призовава държавите членки да насърчават дуалния модел на ПОО, който би могъл значително да улесни навлизането на младите хора на пазара на труда, особено в сравнение с общото образование, тъй като обучението, което съчетава структурираното учене на работното място с теорията, води до сертифицирани умения, които са от значение за работодателите и могат да се пренасят на пазара на труда; подчертава в този контекст потенциала на цифровите решения, които могат да имат положителен принос за една ефективна дуална система;

33. настоятелно призовава държавите членки при разработването на ПОО да се възползват в по-голяма степен от развитието на сектора на зелените работни места, да създават висококвалифицирано чиракуване, което да предоставя на младите хора специализирани знания и обучение, и да помагат за справянето с високите равнища на младежка безработица;

34. насърчава държавите членки и регионалните и местните органи да включат устойчивото развитие, както и компетентностите и уменията в областта на околната среда, в системите за обучение и образование, по-специално като укрепват системите за ПОО и стимулират изследователските центрове да разработват технологии, проекти и патенти за зелени продукти в сътрудничество с нови зелени дружества; насърчава обмена на идеи между изследователските центрове и мрежите от дружества и специалисти; припомня значението на уменията в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ) и необходимостта да се осигури участието на повече жени в изучаването на специалности от областта на НТИМ;

35. призовава държавите членки да подобрят системите за прогнозиране на търсенето на умения с цел по-добро идентифициране на възникващите промени и потребностите от умения, така че системите за ПОО да бъдат по-добре информирани за това къде са необходими инвестиции в умения и да отговарят по-добре на променящите се потребности на пазара на труда, както и да гарантират правото на всички на образование, обучение и учене през целия живот; подчертава, че ПОО ще бъдат по-ефективни, ако се основават на надеждно прогнозиране на търсенето на умения, което ще даде възможност за предвиждане и установяване на недостига на умения, както и за адаптиране на програмите за професионално обучение и учене през целия живот към един ориентиран към бъдещето пазар на труда; счита, че програмите за ПОО следва да станат по-гъвкави и адаптивни, за да отговарят и да устояват на колебанията на пазара на труда и да дават възможност за интелигентна и целенасочена ориентация на учащите се в областта на ПОО за първоначално обучение, както и за повишаване на квалификацията и преквалификация на възрастни учащи се, за да се намалят несъответствията между търсените и предлаганите умения и остаряването на уменията;

36. призовава за създаване на политики за платен отпуск за обучение в съответствие с Конвенцията на МОТ за платен отпуск за обучение, която позволява на работещите да участват в програми за обучение в работно време и без лични разходи, с цел да се насърчи ученето през целия живот;

37. призовава държавите членки, регионалните органи на управление и местните органи съвместно със социалните партньори и доставчиците на услуги в областта на обучението да приемат и прилагат стратегии за развитие и предвиждане на уменията с цел подобряване на общите, секторните и специфичните за дадена професия умения; отбелязва, че тези стратегии следва да включват задълбочена оценка на вида и на равнището на работните места, които ще се създават, и на изискваните умения и знания за тях, която води до предвиждането и установяването на недостиг на умения и целеви програми за професионално обучение и учене през целия живот, поставящи акцент върху съответствието между уменията и работните места с цел повишаване на заетостта;

38. приветства препоръката доставчиците на ПОО да получават подходяща степен на самостоятелност, гъвкавост, подкрепа и финансиране; припомня, че финансовата и стратегическата независимост на доставчиците на ПОО е важна за бързото адаптиране към промените в търсенето на умения и възможностите и предизвикателствата, свързани с цифровия и зеления преход; призовава държавите членки да увеличат усилията си за създаване на програми за обучение за получаване на квалификация в сектори, в които липсва подходяща работна сила, като секторите на здравеопазването и грижите, селското стопанство, строителството, екологичния сектор и кръговата икономика;

39. призовава държавите членки да поставят по-силен акцент върху това системите за ПОО да станат по-приобщаващи и достъпни за всички през целия им професионален живот, включително за уязвимите групи, като хората с увреждания, незаетите с работа, учене или обучение, по-възрастните работници, дългосрочно безработните, нискоквалифицираните работници и работниците без умения, съкратените работници, малцинствата и етническите групи, хората с мигрантски произход, бежанците и хората с по-малко възможности поради географското си местонахождение; призовава за конкретни мерки за гарантиране на достъпа на хората в неравностойно социално-икономическо положение, които често се намират в порочен кръг на бедност, до ПОО в съответствие с Европейския стълб на социалните права; насърчава държавите членки, изправени пред демографски спад, да гарантират ползите за младите хора от програмите за ПОО, по-специално като начин за постигане на качествена заетост; подчертава, че превантивните действия, като оценки на уменията и професионално ориентиране, могат да намалят броя на незаетите с работа, учене или обучение в дългосрочен план и да отговорят на нуждите на предприятията и секторите, засегнати от недостиг на умения;

40. приветства предложението системите за ПОО да играят също толкова важна роля за възрастните, които се нуждаят от непрекъснато повишаване на квалификацията и преквалификация; призовава Комисията да възприеме холистичен подход спрямо ПОО и ученето за възрастни, обхващащ формалното, неформалното и информалното учене; призовава държавите членки да направят ПОО по-привлекателни и достъпни за възрастните учащи се и да изградят по-силни връзки и по-тясно сътрудничество между ПОО за възрастни и неформалното учене за възрастни с цел насърчаване на ключови компетентности, включително добри основни умения, цифрови, универсални, зелени и други житейски умения, които осигуряват здрави основи за издръжливост, пригодност за заетост през целия живот, социално приобщаване, активно гражданско участие и личностно развитие; подчертава, че усилията за подобряване на имиджа и приобщаващия характер на програмите за ПОО трябва да бъдат придружени от усилия за укрепване на тяхната образователна стойност и за повишаване на качеството и зачитането на социалните и трудовите права на чираците;

41. подчертава значението на достигането до хората в селските и отдалечените райони и повишаването на достъпността и съобразяването на ПОО с потребностите на хората, работещи в селското стопанство, рибарството, горското стопанство и други отрасли в тези региони и на предоставянето на всички необходими умения, от които те се нуждаят, включително екологични и цифрови умения за по-добро разбиране на настоящите и бъдещите възможности, предлагани от зелената и синята икономика, за да могат те да направят съществен принос за опазването на околната среда;

42. подчертава, че ученето в процеса на работа и насърчаването и прилагането на дуалната система в ПОО следва да бъдат приоритети на новата програма „Еразъм“;

43. призовава държавите членки, в съответствие със стратегията на ЕС за равенство между половете, да продължат да вземат мерки срещу предубежденията по отношение на пола и свързаните с пола стереотипни решения, като гарантират и насърчават равното участие на жените в професионалното обучение за професии, които обикновено се считат за „мъжки“ и на мъжете за традиционно „женски“ професии; призовава за засилване на свързаното с пола измерение в усилията за модернизиране на системите за ПОО и за повишаване на достъпността на ученето както на работното място, така и извън него, за работещите жени и за жените със задължения за полагане на грижи в семейството, не на последно място в секторите, в които жените са недостатъчно представени, по-специално цифровия сектор, секторите, свързани с науките, технологиите, инженерството и математиката и зелените сектори, за да се води борба с половата сегрегация в образованието и заетостта и със свързаните с пола стереотипи;

44. призовава Комисията и държавите членки при осъществяването на прехода към зелена икономика да вземат предвид потребностите на жените и на момичетата от по-добри възможности за учене през целия живот, особено в областите, в които има значителен потенциал за осигуряване на съществен брой нови зелени работни места, като науката, научните изследвания, инженерството, цифровите и новите технологии, с цел да се засилят позициите на жените в обществото, да се премахнат свързаните с пола стереотипи и да се осигурят работни места, които изцяло отговарят на съответните потребности и умения на жените;

45. призовава държавите членки да насърчават участието в ПОО чрез кампании, подчертаващи ползите за отделния човек и работодателя, и чрез предоставяне на стимули, включително дългосрочни стимули, за покриване на част от разходите на работодателите, свързани с чиракуването; признава значението на инициативи като конкурсите WorldSkills, които оказват ключово въздействие по отношение на положителния имидж на ПОО, популяризирането на нови работни места и нови умения, привличането на млади хора към професионалното развитие в областта на ПОО, адаптирането на системите за ПОО към съвременната икономика и засилването на сътрудничеството между образованието, работодателите и пазара на труда;

46. приветства целта на европейското пространство за образование да се разгърне истинско европейско пространство за образование, в което границите не възпрепятстват висококачественото и приобщаващо образование и обучение; счита, че препоръката следва да изпълни тази цел;

47. приветства предложението за увеличаване на гъвкавостта на програмите за ПОО, за използване на микроквалификации и за увеличаване на пропускливостта с други образователни сектори, тъй като тази повишена гъвкавост позволява програмите за ПОО да бъдат адаптирани към индивидуалните потребности, като същевременно се зачитат пълните квалификации; отбелязва, че тази инициатива също така позволява признаването, натрупването и трансфера на резултатите от ученето; приветства в тази връзка идеята за европейски основни професионални профили, включени в рамките на платформата „Европас“, с цел да се улеснят мобилността на учащите се и на работниците и признаването на квалификациите; подчертава, че учебните програми трябва да създадат основа, която да позволява преминаване от академично към професионално образование и обратно, включително трансфер на придобитите компетентности; подчертава, че структурата на квалификацията трябва да позволява съпоставимост; подчертава, че учебните програми трябва също така да осигуряват бъдещата пригодност за заетост на отделния човек чрез предвиждане на потребностите от умения в средносрочен и дългосрочен план; призовава държавите членки да насърчават по-нататъшното организиране на ПОО в модули с цел изграждане на повече мостове между системите за образование и обучение; подчертава значението на ECVET, която осигури по-добро признаване на учебните резултати, постигнати по време на периоди на мобилност; призовава държавите членки да обмислят развитието на системата от кредитни точки на Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ECTS) за

ПОО; призовава държавите членки да гарантират, че програмите за ПОО могат да създават по-високи равнища на умения;

48. приветства рамковите разпоредби на EQAVET и призовава за оценка на тяхното прилагане; приветства интегрирането EQAVET и елементите, насочени към преодоляване на недостатъците при нейното прилагане, в препоръката, по-специално във връзка със стандартите за качество, както и включването на основни принципи на ECVET в подкрепа на гъвкавостта и мобилността, разработени в рамките на други инструменти като „Еразъм+“;

49. приветства всички възможни полезни взаимодействия и по-голямата роля на ПОО в рамките на гаранцията за младежта с оглед на нейната ефективност за улесняване на прехода към пазара на труда за младите хора, изложени на риск от безработица и социално изключване;

50. призовава държавите членки да засилят изучаването на езици в системите за ПОО, тъй като липсата на умения в тази област е основна пречка за мобилността, докато доброто владеене на няколко езика носи добавена стойност на пазарите на труда;

51. подчертава, че всяко подобряване на предоставянето на ПОО трябва да бъде придружено от подобрения на достъпа до информация, съвети и услуги за ориентиране в достъпен формат за всички възрастни учащи се и ученици от ранна възраст;

52. подчертава, че чиракуването е жизненоважна част от програмите за ПОО; настоятелно призовава държавите членки да положат допълнителни усилия, за да гарантират висококачествено, диверсифицирано и адаптирано чиракуване, включващо справедливо възнаграждение, което да е в съответствие с принципите на Европейския стълб на социалните права, по-специално правото на справедливо и равно третиране по отношение на условията на труд, включително осигуряване на работна среда, адаптирана към потребностите на хората с увреждания, достъп до социална закрила и обучение; призовава Комисията в това отношение да преразгледа Европейската рамка за качествено и ефективно чиракуване; призовава държавите членки да насърчават мобилността в областта на ПОО чрез облекчаване на националните административни изисквания за чуждестранните студенти в областта на ПОО; насърчава Комисията и държавите членки да работят за създаването на Европейски статут на чиракуването;

53. подчертава, че е важно да се гарантира, че целите на препоръката съответстват на настоящата политическа и законодателна рамка в контекста на Плана за възстановяване на Европа, по-специално по отношение на инвестициите в умения, образование и обучение чрез Механизма за възстановяване и устойчивост и REACT-EU, както и Европейската програма за умения, плана за действие в областта на цифровото образование, европейското пространство за образование, Еразъм+ и гаранцията за младежта;

54. подчертава необходимостта от подобряване на проследяването развитието на завършилите ПОО, тъй като по-доброто разбиране за техните резултати на пазара на труда е един от ключовите начини за оценка и подобряване на качеството и съответствието на ПОО с търсенето на пазара на труда, наред с прогнозите за предлагането и търсенето на умения;

55. призовава Комисията и държавите членки да увеличат ресурсите, отпуснати за цифровизацията на програмите за ПОО и за проследяване на развитието на завършилите;

56. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.